

Ex/Sans/PG/1.3/2018

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2018

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT

Course : III

[Sanskrit Grammar (A)]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

१। अधोलिखितानां सूत्राणां द्वयं संस्कृतभाषां देवनागरीलिपिं चाश्रित्य
व्याख्येयम्— 5×2=10

- (क) हलन्तम्।
- (ख) नाऽऽज्झलौ।
- (ग) इको गुणवृद्धी।
- (घ) आद्यन्तौ टकितौ।

२। अधोलिखितेषु द्वयं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च विशदनीयम्—
4×2=8

- (क) समासप्रत्ययविधौ प्रतिषेधः।
- (ख) यत्रानेकविधमान्तर्यं तत्र स्थानत आन्तर्यं बलीयः।
- (ग) तेन 'विश्वपाभिः' इत्यत्र 'हो ढः' इति ढत्वं न भवति।
- (घ) 'अष्टाभ्य औश्' इत्यादौ 'आदेः परस्य' इत्येतदपि परत्वाद्नेन बाध्यते।

[Turn over]

[2]

अथवा,

अधोलिखितानां द्वितयं संस्कृतभाषां देवनागरीलिपिं चाश्रित्य संक्षेपेण
निरूपणीयम् —

उदात्तः, अनुनासिक, सवर्णम्, वृद्धिः।

३। अधोलिखितेषु चत्वारः समाधेयाः— 3×4=12

(क) षकारस्य के तावद् बाह्याभ्यन्तरप्रयत्नाः ?

(ख) कस्तावद् यमसंज्ञको वर्णः ?

(ग) 'अर्वाङ्' — इत्यत्र स्वरनिर्णयः कार्यः।

(घ) सोदाहरणं परिभाषालक्षणं लिख्यताम्।

(ङ) 'आदेः परस्य' इति सूत्रस्य उदाहरणं दीयताम्।

(च) 'वृद्धिरादैच्' इति सूत्रस्य चकारस्य 'चोः कुः' इति कुत्वं
कथं न भवति ?